

— F 1017

A

TOLNA-BARANYA-SOMOGYI

ÁG. HITV. EV. EGYHÁZMEGYE

BONYHÁDI ALGYMNASIUMÁNAK

ÉRTESITŐJE

AZ 1879/80-DIKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉ TESZI

MARHAUSER IMRE,

EZ IDŐSZERINT IGAZGATÓ.

PÉCSETT, 1880.

TAIS MIHÁLY NYOMDÁJÁBAN.

REV 85

REV 98

REV 2010

Tartalom.

1. *A tanári nyugdíj intézet alapszabályai.*
2. *Jelentés az idei tanévről.*
3. *Tanári személyzet.*
4. *Kötelezett tantárgyak.*
5. *A tanulók névjegyzéke.*
6. *Az ifjuság népességének átnézető kimutatása az 1879/80. évben.*
7. *Ösztöndíjak.*
8. *Könyvtár.*
9. *Szertárak.*
10. *Tápintézet.*
11. *Zárszó.*

- E 1017/1879/1880

I.

A tolna-baranya-somogyi ág. hitv. ev. egyházmegye bonyhádi algyrnasiu-
mában működő tanárok nyugdíj,- esetleg ötödéves pótlékot nyújtó intézetének

alapszabályai.

I-ső fejezet. Az intézet célja.

Az intézet célja, hogy az 1879-ik évtől kezdve az algyrnasium rendes ta-
nárainak, ha testi vagy szellemi elgyengülés miatt hivatalok sikeres folytatására
képtelenné válnak, ugy szinte özvegyeiknek nyugdíj, az elárvult tanár gyerme-
keknek gyámpénzt biztosítson, és hogy esetleg az intézetben hosszabb ideig fá-
radozó tanárokat érdemeik elismeréséül fizetési pótlékban részesítse.

II-ik fejezet. Az intézet alaptőkéje s jövedelme.

Az alaptőkét képezi :

a) Az 1878-ik évi Bonyhádon tartott kerületi gyűlés alkalmával rendezett ze-
neestély tiszta jövedelme 82 frt. 30 kr.

b) A tanári kar részéről évenkénti 40 o. é. frtnyi járulék, a melynek arány-
lagos megtérítésére nem tarthat igényt azon tanár, a ki vagy önkényt, vagy fe-
gyelmi uton ezen intézetben működni megszűnt.

c) Minden tanulótól az iskolai év kezdetén fizetendő egy (1 frt.) frtnyi járulék.

d) A magántanulók által fizetendő tandíjak fele része és a javításvizsgátevők
által (1 frt) egy o. é. frt.

e) Tanári állomás türesedése esetén a hozzá kötött mindennemű esedékes jöve-
delem levonatván, a tanári rendes fizetésből a helyettesítési költség.

f) Minden az alapszabályok életbeléptetése után megválasztandó tanár első
évi fizetésének 3%-a, a mely eltávozás esetén szinte nem követelhető vissza.

g) Minden egyházmegyei anya és leánygyülekezet által fizetendő egy (1 ft.)
frtnyi évi járulék.

h) A kerületi s egyházmegyei gyámintézettől az iskola igazgatósága által be-
nyújtott folyámodvány útján nyert adományok.

i) A nyugdíj-intézet réazére tett kegyes adományok.

k) A fentebbi czimek alapján befolyt (kegyes adományok) alaptőke kamat-
jai teljesen mindaddig, míg nyugdíjas nincs, vagy az alaptőke legalább 8000 frtra
nem emelkedett.

III. fejezet. Nyugdíjban vagy gyámpénzben részesülhetés esete.

Nyugdíjban esetleg gyámpénzben részesülhet :

a) Minden rendes tanár, ha az iskolai nagy bizottság által önhibáján kívül keletkezett testi vagy szellemi gyengeség miatt hivatala sikeres folytatására alkalmatlannak találtatott, és más, — legalább a nyugdíjjal felérő állomást nem nyert.

b) Minden rendes tanárnak özvegye, ha botrányos élete miatt erkölcsi kifogás alá nem esik, férjétől elváltan nem élt, — másodizben férjhez nem megy; ha férje nem volt még ötven éves vagy már nyugdíjas, midőn vele egybekelt s legalább is egy évet töltött vele házasságban.

c) Minden rendes tanárnak édes törvényes gyermekei, míg a fiugyermekek a 20-ik a leányok pedig 18-ik évüket be nem töltötték, esetleg önállókká nem lesznek, még azon esetben is, ha anyjok a b) pont értelmében nyugdíjban nem részesülhet, vagy már élvezett nyugdíjától megfosztatott.

IV-ik fejezet. A nyugdíj kiosztásának mennyisége és módozata.

1. §. A nyugdíj mindig csak a meglévő kamatainak egy részéből állhat. Még pedig :

a) Ha egy nyugdíjképes tanár van, ez legföllebb — ha szolgálati évei szerint igényt tarthat rá az alaptőke kamatainak felét huzhatja, — ha két, három, négy stb. nyugdíjképes tanár van, — akkor legföllebb a tőke kamatainak $\frac{2}{3}$ -da, $\frac{3}{4}$ -de, $\frac{4}{5}$ -de stb. osztható fel, még pedig az alább meghatározott szolgálati évek szerint és míg nyugdíjja a kerületi gyámolda nyugdíjbetudásával 800 frtra nem rug.

b) Az özvegy annyi nyugdíjra számíthat, a mennyit férje szolgálati évei szerint az adott viszonyok közt kapott volna, úgy azonban, hogy nyugdíjja a kamat szaporodásával nem növekedhetik, hanem ezen szaporulat az alaptőkéhez csatoltatik. A nyugdíjas tanár ennél fogva, ha nyugdíjas tanár özvegy van, nem követelheti, hogy a kamattöblet kizárólag neki adassék ; mert az özvegyet megillető többlet tőkésítettik.

c) A teljesen elárvult tanárgyermek együttesen csak annyi gyámpénzt nyernek, amennyi anyjokat megillette volna ; és ezen összeg csak azon gyermekeknek adandó, kik — ha fiugyermekek 20-ik, ha leányok 18-ik évüket még be nem töltötték, illetőleg önállókká nem lettek.

2. §. A kamatoknak nyugdíjúl kiosztásánál a szolgálati éveknél következő számaránya döntő :

a)	A betöltött	2—10-ik	szolgálati év után	a kamatrészlet	$\frac{2}{6}$ da,
b)	„	11—15-ik	„	„	$\frac{3}{6}$ „
c)	„	16—20-ik	„	„	$\frac{4}{6}$ „
d)	„	21—25-ik	„	„	$\frac{5}{6}$ „
e)	„	26—30-ik	„	„	$\frac{6}{6}$ „

V-ik fejezet. Szolgálati pótlék.

Ha az egyházmegye nem volna azon szerenésés helyzetben, hogy az intézetben több ideig sikerrel működő tanárainak úgy nevezett ötödéves pótlékot adhatna s ha szerenésés körülményeknél fogva az intézet alaptőkéje 8000 frtra rug: akkor a nyugdíjasok száma szerint a kamatoknak fele, harmadrésze, negyedrésze, stb. három izbeni 50—50 frtnyi fizetési pótléokra használandó fel. —

Ezen fizetési pótlék kiosztásánál a következők tartandók szem előtt:

a) Csak tiz évi szolgálat után adható ki, és akkor is csak azon esetben és csak addig, — mig nyugdíjasok létében az alaptőke kamatjainak $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ sbt. legalább is 50 frtra rug.

b) A betöltött 10 szolgálati év után — ha a kamatból kifutja — háromizbeni ötödéves pótlékJavítás adandó; de ha a 100 frt, eshetőleg a 150 frtnyi összeg még nem fedezhető teljesen a kamatrészletből: — akkor a 15, eshetőleg 20 év után is csak 50 vagy 100 frt. osztható ki pótlékul mindig a tanév befejeztével.

c) Ha nagyobb mérvű nyugdíjazás folytán nem volna lehetséges a már nyugtott ötödéves pótlékot ez alpból kiutalványozhatni: akkor a már élvezett összeget az esperességi pénztár fizesse.

d) Ha azon eset forogna fen, hogy egy tanár másodizben pótlékra (100 ft) jogosult, s volna első izben pótlékra igényttartó is: akkor a másodizben pótlékra igényttartó bir előnnyel; de harmadizben pótlékot ez alpból nem kap addig, mig igényképes társai legalább az első pótlékot nem nyerik.

e) Eme pótlék s általában a nyugdíj mennyiségének meghatározásánál legfőbb 6% veendő tekintetbe, még akkor is, ha a tőke általában vagy egy része többet kamatozik is. Ily esetben a 8000 frt. elérése után a kamat különbözet kizárólag a quinquenalalaptőkének gyarapítására irandó le.

f) A 6% kamatból még levonható a kezelési költség; — azonban legfőbb a kamat 2%-a. —

VI-ik fejezet. Ügykezelés.

Az intézet vagyonát kezeli az iskolai nagy-bizottság által választott pénztárnok, ellenőr és az isk. kis-bizottság; főfelügyeleti jogot az isk. nagy-bizottság, illetőleg az esp. gyűlés gyakorol. —

1. §. Az intézet pénztárnokának, — ki, ha csak lehet, mindég tanár legyen — kötelessége:

a) A különféle czimek alapján befolyt összegeket a megfelelő számlára irni és Julius 15-én az iskolaévi bevételekről s kiadásokról a naplót lezárni, és a kamatot a tőkéhez csatolni.

b) A pénztári kimutatást az ellenőr által ellenjegyezve 8 napra a zárszámadás után az isk. kis-bizottság elé terjeszteni.

c) A befolyt összegeket legfőlebb egy hétre az átvétel után az oly megjegyzéssel ellátott takarékpénztári könyvecskékre: „Csak esperesi utalványozásra vehető fel a tőke“ kell elhelyezni.

d) Általában első fokon felelős a beleegyezésével történt intézkedések folytán netaláni károkról.

2. §. Az ellenőrnek, — ki, ha a pénztárnok tanár, egy Bonyhádon lakó iskolai nagy-bizottsági tag legyen, vagy ha ilyen bizottsági tag pénztárnok, rendes tanár, joga és kötelessége.

a) A pénztárt s könyvvitelt megvizsgálni s netaláni hiányok beálltakor az iskolai kis-bizottságnak azonnal jelentést tenni.

b) A pénztárnoknak összes számadását s kiadását ellenjegyezni.

3. §. Az isk. kis-bizottság mint számszék.

a) A pénztárnoknak az ellenőr által ellenjegyzett számadását átvizsgálva, jóváhagyja vagy kifogásolja és a nagy bizottság elé terjeszti.

b) Az esetleges nyugdíjazás vagy pótlékmenyiségről indokolt javaslatát a nagybizottság elé terjeszti.

c) Biztosított értékpapírok megvételéről s a tőkepénzek törvényes kamatok melletti elhelyezéséről — első helyen betáblázva — intézkedik. — Ez esetben mindig értesítendő az esperes.

d) A pénztárt és könyvvitelt akár egyetemlegesen, akár megbízottja által bármikor megvizsgálhatja.

4. §. Az iskolai nagy bizottmány teendője :

a) A tisztviselőket 3 évre megválasztani.

b) A már megvizsgált számadást felülvizsgálni.

c) Az isk. kis bizottság intézkedéseit helybenhagyni vagy azokat megsemmisíteni.

d) A nyugdíjazást és pótlékot az alapszabályok szerint elrendelni s az összegeket kiutalványozni.

e) Azon esetben, ha az alapszabályok valamiről nem szólnának, határozni, illetőleg az esperességi gyűlésnek pótszabályokat indítványozni.

f) Évi jelentésben a nyugdíj-intézet állásáról is az esp. gyűlésnek referálni.

Ha azonban valamely nyugdíj vagy pótlékra igénytartó fél a nagy-bizottmány határozatával megelégedve nem volna, — az esp. Consistorium a legfőbb forum.

5. §. Az esperességi gyűlés :

a) A nagybizottmány útján előterjesztett jentésről tudomást szerez.

b) A maga tekintélyével odahat, hogy ezen intézet anyagilag felvirágozzék.

c) Rendkívüli esetekben külön küldöttje által a pénztár és a könyvelés állapotáról közvetlenül is tudomást szerez.

VII ik fejezet. Pótszabályok.

1. §. Az intézet alapszabályainak azon pontjai, a melyek a tanárok érdekeit érintik, csak a tanári kar beleegyezésével módosíthatók.

2. §. Az esperesség felügyel és szavatosságot vállal arra nézve, hogy az intézet jövedelme csak a fentebb kitett czélokra fordíttatik.

3. §. Ha az esperességnek ezen iskolája bármikor is létezni megszűnnék, a nyugdíj esetleg ötödéves pótlékot nyújtó intézetnek összes vagyona mindaddig tőkésítendő, míg ennek kamataiból egy hasonlóképe s minőségű iskola állíttathatik fel.

II.

Jelentés

az 1879/80-diki iskolai évről.

Értesítünk szük keretéhez képest ez idén is csak a legfontosabbak közlésére szorítkozhatunk. A tanév nagytt. Schleinig Károly esp. és tek. Dr. Láng Frigyes iskolai felügyelő, valamint szokatlan számú bizottsági tag s vendég jelenlétében szept. 4-dikén nyíttatott meg. — Ez alkalommal intézkedett az elnökség, hogy az időközben hivataláról lemondott Martin György ének- és tornatanító helye azonnal betöltessék s ideiglenesen megbizta Puri Gusztáv urat, mint a kinek e téren igazolt ismerete a legszebb reményekre jogosított fel. — Örömmre szolgál constatálhatni, hogy az esperesség egyházi s világi elnöke valamint a tanoda felügyelője s számos vidéki bizottsági tag is többször szerencséltek bennünket becses látogatásukkal.

A téli félévi vizsgák jan. hó 29—30 napján a szokott egyházmegyei elnökön kívül, számos szülő és a nevelés ügye iránt érdeklődő közönség jelenlétében tartattak meg. —

Az ifjuság szorgalmával s magaviseletével általában meg lehet elégedni. Habár időközben az erősebb sarkalás s szigorubb rendreutasítás eszközeit is föl kellett néha használnunk, és sajnos vannak többen, kikre nézve az év akár előkészültségök hiányosságánál fogva, akár kellő buzgóság hiánya miatt elveszett; örömmel jelenthetem mégis, hogy erkölcsi súlyedés nem tapasztaltatott, sőt ellenkezőleg olyanok is, kik az év elején vajmi csekély reményt nyujtának, gondos apai utánjárásunk következtében feltünően haladtak. —

A ifjuság egészségi állapota ez idén is igen kedvezőnek mondható. Az elő-

fordult' kisebb mérvű betegségeket a helybeli orvosi kar szives előzékenységgel gyógyítá. — Köszönet fáradozásukért. —

Kedves köteleességet teljesitek a midőn e helyen számot adok azon adományokról, melyek közvetlenül az igazgatósághoz folytak be; teszem ezt annál nagyobb örömmel, mert ez évben is meggyőződttünk, hogy szegény s gazdag hitfelekezetre való tekintet nélkül nyujt az esperességnek ama törekvésében segédkezet, hogy magyar műveltséget terjesszen hazánk déli, többnyire más nyelvet beszélő lakószíj közt.

Már a tanév megnyitásokor jelenthettem, hogy intézetünk, tek. Kramolin József helybeli gyógyszerész úr nagylelkűsége folytán, egy 445 darab ásványt, 7 régiséget s 165 darab régi pénzdarabot tartalmazó diszes szekrényvel gazdagodott. Ugyanez alkalommal előadtam, hogy a kölesdi esp. gyűlés alkalmával egy phisharmonika beszerzésére 25 frt gyűlt be, mely azóta Mühl János tanító úr 40 krnyi, tek. Müller Lipót 1 frt, tek. Fürdős Géza 5 frnyi, a tanuló ifjuság 4 frt 84 krnyi adományával szaporodván, az igazgatóság egy időközben kéz alatt megszerezhető ilyféle hangszert az isteni tisztelet megtartása végett, szakértők ajánlása folytán, s a nagybizottság utólagos jóváhagyása reményében meg is szerzett. A még hiányzó összeget az ifjuság május 24 dikén tartott örömmünnepe fölöslegéből följajánlá, sőt még egy esinos hegedűt is vásárlott. — Tek. Kiss István egy catalogussal ellátott növénygyűjteményt sziveskedett következő sorok kísérete mellett ajándékozni: „Megtudván azt, hogy a gymn. egy, könnyen kezelhető s előadásnál használható kis növénygyűjteménynek hijával van: elhatároztam magamban, hogy gyűjteményem példányaiból egy ilynemű növénygyűjteményt állítsak össze s azt a tanítás könnyítése végett a tek. igazgatóságnak följajánljam. Ezt a jelen alkalommal annál nagyobb örömmre szolgál cselekedhetni; mert általa mint a gymn. volt növendéke, csak azon intézet iránti hálámnak adok kifejezést, melyben első oktatásomat nyertem.“ — Tek. Kusinszky úr adott csepköveket, 19 darab pénzt s egy magyar bibliát. — Tek. Lengyel Zsigmond úr összes numismatikai gyűjteményét, egy diszes szekrényben 198 drb réz 187 drb ezüst 1 drb arany s 16 drb. papir pénzt volt szives följajánlani. — Tek. Angyal Ferencz úr az általa régóta gyűjtött 120 db régi ezüst pénzt adományozta intézetünknek. — Willinger Márton, Huchstädt Fülöp urak egy egy darab ezüstöt. — Rökk Alajos úr 1 darab régi pénzt s 3 mázsa meszet. A bonyhádi takarékpénztár tanszerekre 20 frt. Bonyhád nagyközsége a belső telek elpusztult fáinak pótlására 30 drb fát. A szegzárdi selyemtenyészti intézet 20 gr. petét. — Haberfeld Mór 35 drb pénzt. —

Örömmre szolgál fölemlíteni, hogy néhai dr. Rosenstein József már 1877-ben 1000 frtot hagyományozott ösztöndijra. — Végrendeletének erre vonatkozó része így hangzik: „Ich bestimme 1000, sage tausend Gulden öst. W. zu dem Zwecke,

dass der Betrag bestmöglichst sicher gestellt, frucht bringend angelegt und von dem Zinsenertrage, dessen Einhebung, sowie die Handhabung des Kapitals ich dem ehrsamem Vorstande der polit. Gemeinde Bonyhád anvertraue, jährlich ein oder zwei vorzüglich classificirte hilfsbetürrfige Studirenden des hiesigen Gymnasiums mit der Bezeichnung „Rosensteinisches Stipendium“ theilhaftig werden. — Die Empfehlung hiezu geschieht durch den inneren Rath der Lehranstalt, die Entscheidung aber durch den Vorstand der polit. Gemeinde Bonyhád.“ — Sajnos, hogy nem tőlünk függő akadályok miatt eme biztos tőke kamatait minden sürgetésünk aczádra még az idén sem élvezheti a nemes adományozó célja szerint, ifjuságunk egy vagy két érdemes tagja. —

A főtisztelendő egyh. kerület, mint minden évben, az idén is, rendes segélyezésén kívül, az által mutatta ki tanodánk iránti érdeklődését, hogy 50 frtot adományozott a tanári nyugdíjalap javára. — Ugyan e célra ajándékozott intézetünk felügyelője Dr. Láng Frigyes 10 frtot azon igérettel, hogy eztán is évenként ennyit ajánl föl. — Nagys. Nádosy Kálmán esp. felügyelő ur azzal kezdé meg nagy önfeláldozással járó hivatalát, hogy beiktatása alkalmával 200 frtot ajánlott fel az iskolatőke nagyobbitására 100 frtot pedig a tanári nyugdíjalap javára. — A kerületi gyámintézet 50 frtot az építkezési költsön törlesztésére.

A mily örömünkre szolgált, hogy a tanodánk nagytermében tartott esp. gyűlésen ily kipróbált erélyű férfiut nyertünk világi elnökül; oly fájdalmasan illetett ugyanakkor azon tény, hogy Nagytiszteletű Schleining Károly esperes úr minden kérés daczára lemondott azon hivataláról, melyet az egyházi és tanodai ügyek fejlesztésére oly ritka ügybuzgalom és szakavatottsággal 16 éven át viselt. — A midőn e helyen is hálás köszönetünket fejezzük ki önfeláldozó, különösen altanodánk fölvirágoztatására vonatkozó működéséért; vigasztal az, hogy ez érdemekben gazdag vezetőnk ezután is támogatni fog tapasztalásával s böles tanácsával. — Hogy ezt megtehesse, kívánunk neki szívünk mélyéből még számos évekig erőt s egészséget. — A felsorolt adományozók pedig fogadják ajándékaikért legmélyebb hálánkat azon igérettel, hogy mi pártfogásukat buzdításnak tekintve iparkodni fogunk várakozásuknak meg is felelni. —

III.

Tanári személyzet.

Tanár neve	Tantárgyai az egyes osztályokban	Heti óráinak száma	J e g y z e t
Arndt János	Vallástan I. és II. oszt. együtt Magyarnyelv I., II., III. és IV. oszt. Földrajz I. és II. oszt. Történelem II. oszt.	21	A III. oszt. főnöke, iskolai pénztárnok, a földrajzi szertár öre.
Marhauser Imre	Vallástan III. és IV. oszt. együtt. Latinnyelv I., II., III. és IV. oszt. Vegytan IV. oszt.	23	A IV. oszt. főnöke, tapintézeti gondnok, könyvtárnok, v. é. igazgató.
Sebestyén Dávid	Mennyiségtan I., II., III. és IV. oszt. Természetan III. és IV. oszt. Rajz és szépirás I., II., III. és IV. osztály.	24	A II. oszt. főnöke, a physikai és ásványtani szertár öre, értekezleti jegyző.
Wiesner Boldizsár	Néme nyelv I., II., III. és IV. oszt. Földrajz és történelem. Természetrajz I. és II. oszt.	22	Az I. oszt. főnöke, a természetrajzi szertár öre.
Purt Gusztáv	Ének és torna I., II., III. és IV. osztály.	6	Ev. néptanító.
Bencze István	Hitlan I., II., III., IV. oszt.	4	Római kath. plébános és hitelemző.
Breyer Rudolf	Vallástan I., II., III. IV. oszt.	4	Isr. elemi főtanító és hitelemző.

IV.

Kötelezett tantárgyak.

Vallástan.

I-ső és II-ik oszt. együtt hetenkint két óra. Új szövetségi bibliai történetek. Biblia olvasás és magyarázás. Kézikönyv : Varga János „Bibliaisme“, biblia történetekkel és Palestina földrajzával 6-ik kiadás 1874.

III-ik és IV-ik oszt. együtt, het. 2 óra. A keresztény vallástan katechismusa Dr. Ziegenbein nyomán Székács József.

Magyar nyelvtan.

I-ső oszt. hetenkint 3 óra. Alaktan, egyszerű és bővített mondatok. Értelmes olvasás és az olvasottak előadása, helyesírás és otthoni írásbeli gyakorlatok. K. k. Torkos László : „Magyar nyelvtan“ 4-ik kiad. 1872. Költemények emlékelése. K. k. Dlhányi Zsigmond : „Magyar olvasókönyv“ 3-ik kiadás 1872.

II-ik oszt. hetenkint 3 óra. Az alaktan ismétlése és főként az ige. Egyszerű, összevont és összetett mondatok. Olvasmányok és ezeknek szó- és írásbeli előadása. Költemények emlékelése. K. k. mint fentebb.

III-ik oszt. hetenkint 3 óra. Az alaktan ismétlésével mondattan. K. k. mint fentebb. Elemező olvasás, írásbeli gyakorlatok, szavalás. K. k. Baráth Ferencz „Magyar olvasókönyv“ I. r. 1873.

IV-ik oszt. hetenkint 3 óra. Közéleti fogalmazványok. K. k. Baráth Ferencz „Magyar tan- és olvasókönyv“ II. r. 1872. Verstan, otthoni dolgozatok, szavalás.

Latin nyelvtan.

I-ső oszt. hetenkint 5 óra. A tárgynevek ejtegetése, végzet és jelentés szerinti neme, tulajdonságnevek ejtegetése és fokozása, számnevek, névmások ejtegetve, az előljárók ismertetése. Írásbeli gyakorlatok ; megfelelő latin-magyar és magyar-latin fordítási gyakorlatok. K. k. Schulz-Kiss „Latin-nyelvtan“ 4-ik kiadás 1875 és „Latin gyakorlókönyv“ 4-ik kiadás. 1875.

II-ik oszt. hetenkint 5 óra. A rendes és rendhagyó igék hajlítása, az igehatározók származtatása, megfelelő latin-magyar és magyar-latin mondatok fordítása és elemzése. Írásbeli gyakorlatok. K. k. mint az első osztályban.

III-ik oszt. hetenkint 5 óra. Syntaxisból: a mondat kellékei, casustan adjectivumok, névmások és praepositivók használata, megfelelő gyakorlatokkal. K. k. mint az I-ső osztályban. Cornelius Neposból: Miltiades, Themistocles, Pausanias, Cimon, Lysander, Alcibiades, Thrasybulus, Conon életrajza fordítva, elemelve s az első emlékelve K. k. Cornelius de Vass, 5-ik kiadás. 1874. Tirociniumból: az első

rész egészen és 38 mese. K. k. Siebelis-Szamosi: „Tirocinium poeticum“ 2-ik kiadás. 1874. Írásbeli feladványul: mondatok szerkesztése és könnyebb elbeszélések latinra fordítása.

IV-ik oszt. hetenkint 5 óra. Az igeidők, módok, conjunctiok és adverbiumok használata, nyelvtani szabálytalanságok, alakzatok, metrica, pénz és időszámítás, megfelelő gyakorlatokkal. Írásbeli otthoni dolgozatok. K. k. mint fentebb. Cornelius Nepostól: Iphicrates, Timotheus, Datames, Epaminondas, Pelopidas, Agesilaus, Eumenes, Phocion, Timoleon, De regibus, Hamilcar, Hannibal, életrajza fordítva és elemezve, két életrajz emlékelve. K. k. mint fentebb. Tirociniumból: 28 olvasmány fordítva prózába áttéve és egy része emlékelve. K. k. mint fentebb.

Német nyelvtan.

I-ső oszt. hetenként 2 óra. A tárgy- és tulajdonságnevek ejtegetése, ez utóbbiak fokozása, számnevek és névmások. Fordítási gyakorlatok és ezekkel összekötve az egyszerű mondat részeinek és ezek elhelyezésének ismertetése. Otthoni dolgozatok. K. k. Ballagi Károly „Német nyelvtan“ 10-ik kiadás. 1877.

II-ik oszt. hetenként 2 óra. Az igék és határozók. Fordítási gyakorlatok és ezekkel összekötve az összetett mondat, a fő- és mellékmondat szóhelyezése. Kisebb költemények fordítása és emlékelése. Otthoni dolgozatok. K. k. nyelvtan, mint fentebb, olvasókönyv: Ballagi Károly „Német olvasókönyv“ 5-ik kiadás. 1873.

III-ik oszt. hetenként 2 óra. Az alaktan ismétlésével mondattani főszabályok a szóhelyezés és szóvonatra nézve. Német és magyar olvasmányok fordítása s alaktani és mondattani elemzése. Otthoni dolgozatok. Költemények emlékelése. K. k. mint fentebb. A magyar olvasmányok Baráth Ferencz olvasókönyvéből vették.

IV-ik oszt. hetenként 2 óra. A mondattan befejezése. Német és magyar olvasmányok fordítása és főként mondattani elemzése. Otthoni dolgozatok. Költemények emlékelése. K. k. mint fentebb.

Földrajz és történelem.

I-ső oszt. hetenként 3 óra. A mértani és természettani földrajz elemei. A magyar korona tartományai. K. k. Batizfalvy István „A földrajz elemei“ 9-ik kiadás.

II-ik oszt. hetenként 4 óra. Földrajzból az öt földrész földrajza. K. k. mint fentebb. Történelemből: az ó kor főbb eseményei a népvándorlásig. K. k. Ladányi Gedeon „Világtörténet“ 3-ik kiadás. 1873.

III-ik oszt. hetenként 4 óra. A közép és újkor főbb eseményei földrajzi kísérettel. K. k. mint fentebb.

IV-ik oszt. hetenként 4 óra. Magyarország történelme. K. k. Horváth Mihály „A magyarok története“ 9-ik kiadás.

Mennyiségtan.

I-ső oszt. hetenként 4 óra. Számтанból: tizedes rendszer, a négy művelet egész, tizedes, tört és közönséges törtszámokkal. K. k. Közönséges számtan Mauritz Rezső. Harmadik kiadás. 1879. — Mértanból: pontok, vonalok, szögek, háromszögek, a háromszögek összeillősége az egyenlő számú háromszögekről szóló tan-tételek, függélyesek rajzolása, szögek felezése. K. k. Mocnik-Szabóky: „Nézlettan.“

II-ik oszt. hetenként 4 óra. Számтанból: Rövidített műveletek a végetlen tizedes törtekkel, az arányosság és a hármasszabály egyszerű következtetések alap-ján, az arányos osztály, a középszám kikeresése, száztól százra és százból való számítás, az egyszerű kamatszámítás, egyszerű discount, a burkolat, súly s contó alkuvási és megbizási díj számítások. K. k. Közönséges számtan Mauritz Rezső 1877. Mértanból: négy és többszögek, az idomok területének számítása, a pytha-gorási tétel, a háromszögek és sokszögek hasonlósága. K. k. Mocnik nézlettan.

III-ik oszt. hetenként 3 óra. Számтанból: ellentett mennyiségekkel és általá-nos számokkal a négy művelet, hatványozás, gyökvonás, permutatió, combinatio. K. k. Mocnik Szabóky „Számтан“ 6-ik kiadás. 1846. Mértanból: a körről, a körbe és kör köré irt idomok, kerület, körterület, körszelet és körmetszet kiszámítása. Különféle görbe vonalú idomok. K. k. Mocnik-Szabóky „Nézlettan“ 7-ik kiadás 1876.

IV-ik oszt. hetenként 3 óra. Számтанból: egyszerű viszonyok, arányok és hármasszabály ismétlésével az összetett viszonyok, arányok és hármasszabály is-métlésével az összetett százalék-, határidő-, vegyítés-, társaság-, szabály- és kamatos kamatszámítás, egyenletek: Mértanból: a köbmértan, a kocka, hasáb, henger, gúla, kúp, csonka gúla és csonka kúp, a szabályos testek, a gömb és a szabálytalan tes-tek köbtartalmának kiszámítása. K. k. mint fentebb.

Természettudomány.

I-ső oszt. hetenként 3 óra. Emlősök, rovarok. K. k. Dorner József „Állattan“ I. és III. r. 2-ik kiadás. 1874.

II-ik oszt. hetenként 3 óra. Madarak, hüllők, békányok és halak. K. k. Dor-ner József „Növénytan“ II-ik kiadás. 1874. Állattan K. k. Dorner József II-ik kiadása. 1874.

III-ik oszt. hetenként 3 óra. Ásványtan. Szabó József. — „Természettanból: a testek általános tulajdonságairól“, részecserők hatásairól, a hő hatása, a térfogat és halmozat megváltoztatása, a melegedés és hőhatás. K. k. Természettan Gregus Gyula.

IV-ik oszt. hetenként 3 óra. Légnemű testek, a hang és hőről, a világo sság tü-neményei, delejesség és villanyosság. K. k. mint fentebb. Vegytan, kísérletekkel, het. 1 óra. K. k. Dékány Rafael: „Elemi vegytan“ 2-ik kiadás 1872.

Rajz és szépirás.

I-ső és II-ik oszt. együtt het. 2 óra. Táblára való rajzolás után : a vonalak osztása, az osztási pontok egyenesek által való összeköttetése, ezen alapon különféle idomok combinatiója. Szabályos három-, négyszögek, a csillagidom, a kör, a szabályos ötszög, a sok szögek a körben és a kör körül, az ideális falevél, különféle falevelek, ellypsis, különféle csavar vonalok, a joniai csiga vonal rajzolása és gyakorlatul egyszerű disztimények. Folyó és műirási gyakorlatok.

III-ik és IV-ik oszt. het. 2 óra. Az alsó 2 osztályban rajzolt elemek rövid ismétlésével különféle ipari, építészeti és egyéb sík disztimécek rajzolása, — a távlati rajzolás elemei, az árnyékolás, szinezés, a szinek használati módja és összetétele. Növények, állatok rajzolása. Az emberi arcz, fél és egész emberi alak. Folyó és műirási gyakorlatok.

Ének.

I-ső, II-ik, III-ik és IV-ik oszt. együtt het. 2 óra. Egy szólamra és négy szólamra több egyházi ének és világi dal.

Tornászat.

I-ső, II-ik, III-ik és IV-ik oszt. két csoportban hetenként 4 óra. Szabad-, rend- és szergyakorlatok.

Gyorsirás és zene.

A gyorsirást Markovits rendszere szerint, mint melléktantárgyat Maurer Frigyes IV-ik oszt. tanuló segítségével Marhauser Imre okleveles gyorsiró két csoportnak adta elő. — Kezdők 17 haladók 11 voltak. — A haladók ez idén a vita írást sajátították el. —

A zenében az intézet helyiségén kívül, több ifju lón oktatta a helybeli szakértők Becht Konrád, Hoffer István és Müller János uraktól. —

V.

A tanulók névjegyzéke.

I. Osztály.

1. Arany Dénes helv. hitv. Szakcs
2. Bergmann Ernő ág. h. v. Paks Tolnamegye
3. Czainer Frigyes róm. kath. Paks „
4. Dobrovsky János ág. h. Uzd „ m. t.
5. Dorn Kár. Henrik ág. h. Bonyhád „
6. Fein Lipót mész. v. „

7. Fördős Károly helv. h. N.-Dorogh Tolnamegye
8. Gubitza József róm. k. Felső-Iregh
9. Haffner Géza ág. h. Hidas Baranyamegye
10. Haffner Károly ág. h. Kölesd Tolnamegye m. t.
11. Hajpál Benő helv. h. Paks "
12. Halász Géza róm. k. N.-Mányok "
13. Hofbauer Gábor róm. k. N.-Vejke "
14. Holländer Ármin mész. v. Bonyhád "
15. Horvát Jenő róm. k. Szegzárd "
16. Huber László h. h. Pusztá-Földes "
17. Klippel Lajos h. h. D. Pataj Pestmegye
18. Kreth János ág. h. Hidas Baranyamegye
19. Kunst János ág. h. Bonyhád Tolnamegye
20. Mayer József róm. k. Simontornya Tolnamegye
21. Mérey Ferencz róm. k. Dombovár "
22. Mertl László róm. k. Tengőd "
23. Miksz Gusztáv róm. k. Rátoczi Hontmegye
24. Müller György ág. h. Kölesd Tolnamegye
25. Nagy Sándor h. h. Szt.-Lőrincz Baranyamegye
26. Pichler József róm. k. Bonyhád Tolnamegye
27. Pirkner Ödön róm. k. Bonyhád "
28. Quappil Antal róm. k. Bonyhád "
29. Reinvald Henrik ág. h. Bonyhád "
30. Rökk Sándor ág. h. N.-Mányok "
31. Sorok Dezső ág. h. Bikács "
32. Stärk Fülöp mész. v. Némedi "
33. Szeremley Lajos h. h. Piskó Baranyamegye
34. Tegzes Gyula h. h. Paks Tolnamegye
35. Totiz József mész. v. Bonyhád Tolnamegye
36. Tubl János róm. k. Kölesd Tolnamegye
37. Végh Gyula h. h. Szt.-Iván Fehérmegye
38. Wagner József róm. k. Bonyhád Tolnamegye
39. Waig Hugó mész. v. Bántaszék Tolnamegye
40. Walter Antal róm. k. Czikó Tolnamegye
41. Willinger Márton róm. k. Bonyhád Tolnamegye
- Évközben kimaradt
42. Füstös Dezső h. h. Kazsók Somogymegye.

II. Osztály.

1. Adler Géza mész. v. Villány Baranyamegye
2. Andrits Szvetozár gör. kel. H.-Szőlős Baranyamegye
3. Arany Károly h. h. Lápafő Tolnamegye
4. Árndt Ádám róms. k. Bonyhád Tolnamegye
5. Becker József ág. h. Paks Tolnamegye
6. Becht Károly ág. h. Bonyhád Tolnamegye
7. Becht Béla ág. h. Bonnya Somogy megye
8. Berger Jakab mész. v. Bonyhád Tolnamegye
9. Csanádi István h. h. N.-Csán Baranyamegye
10. Dömötör József h. h. Duna-Szt.-György Tolnamegye
11. Eirig György ág. h. Kölesd Tolnamegye
12. Engel Pál mész. v. Bonyhád „
13. Fritsch Sándor ág. h. Pécs Baranyamegye
14. Hütter Nándor ág. h. Paks Tolnamegye
15. Katzenbach István ág. h. Szegzárd Tolnamegye
16. Katzenbach Lajos ág. h. „ „
17. Kaufeld János ág. h. Bikal Baranyamegye
18. Kertész László róms. k. Német-Dalmand, Tolnamegye
19. Kovács Gyula h. h. Lápafő, Tolnamegye
20. Magda Pál róms. k. Sásd Baranyamegye
21. Magdich György róms. k. Mohács Baranyamegye
22. Mautner József mész. v. Bonyhád Tolnamegye
23. Müller Frigyes mész. v. „ „
24. Pámer Pál ág. h. Györköny „
25. Papp Dániel görögk. Acsova Erdély
26. Petrich Elemér ág. h. Paks Tolnamegye
27. Pintér Sándor h. h. Pagy-Peterd Baranyamegye
28. Prehauser László ág. h. Bikács Tolnamegye
29. Rausch János ág. h. Bonyhád „
30. Röder Károly ág. h. Bulkesz Bács-Bodrog megye
31. Schádt Vilmos ág. h. Szt.-Lőrincz Tolnamegye
32. Scherer Ágoston ág. h. Szt.-Lőrincz Tolnamegye
33. Straicher Sándor róms. k. Bonyhád „
34. Taub Mór mész. v. „ „
35. Taufert Sándor róms. k. Kölesd „
36. Wickert Károly ág. h. Alsó-Nána „

III. Osztály.

1. Beck Endre ág. h. Kis Harta Pestmegye
 2. Becker József ág. h. Bonyhád Tolnamegye
 3. Bergel Mózes mész. v. Tamási „
 4. Bruckmann János róm. k. Hánt „
 5. Busbach István ág. h. Némedi „
 6. Dobrovskzy Gyula ág. h. Uzd „
 7. Écsy Pál h. h. Hencse Baranyamegye
 8. Fehérváry István róm. k. Bonyhád Tolnamegye
 9. Fiedler Imre róm. k. Kis-Vejke „
 10. Frank János ág. h. Szárazd „
 11. Fritsch Victor ág. h. Pécs Baranyam.
 12. Hajpál István h. h. Paks „
 13. Herger József róm. k. Bonyhád „
 14. Horváth Ferencz róm. k. Kakasd „
 15. Ibrig Pál ág. h. Bakócza Baranyamegye
 16. Ibrig Vilmos ág. h. Bakócza Baranyamegye
 17. Ibrig Vilmos ág. h. Báltaszék Tolnamegye
 18. Kröszl Sándor róm. k. Bécs
 19. Kuppi Antal róm. k. Nádasd Baranyamegye
 20. Matolcsi József h. h. Alsó-Segesd Somogymegye
 21. Müller József róm. k. Bonyhád Tolnamegye
 22. Novotny Ferencz róm. k. Bonyhád Tolnamegye
 23. Raits Gyula ág. h. Tisza-Abony
 24. Schall Kálmán ág. h. Váralja Tolnamegye
 25. Smitz Simon mész. v. Kéty „
 26. Stoffler János róm. k. Szászvár Baranyamegye
 27. Strack József ág. h. Simontornya Tolnamegye
 28. Szauervein Jakab ág. h. Rác Kozár Baranyamegye
 29. Tegzes József h. h. D.-Szt.-György Tolnamegye
 30. Traiber János róm. k. Bonyhád Tolnamegye
- Évközben kimaradt
31. Ros György ág. h. Kéty Tolnamegye
 32. Smitz Géza mész. v. „ „

IV. Osztály.

1. Árvay Antal róm. k. Tevel Tolnamegye.
 2. Becht Rezső ág. h. Bonyhád „
 3. Biegl Bálint róm. k. „ „
 4. Csuzi Sándor h. h. Aszaló Somogy megye.
 5. Frank Károly ág. h. Szárazd Tolnamegye.
 6. Haffner Vilmos ág. h. Hidasd Baranya megye.
 7. Herger Alajos róm. k. Szászvár „ „
 8. Hof Henrik ág. h. Bonyhád Tolna megye.
 9. Lagler László ág. h. Kölesd „ „
 10. Maurer Frigyes róm. k. Tevel „ „
 11. Múhl János ág. h. Lajos-Komárom Veszpr. m.
 12. Nagy Pál h. h. Magyar Egres Somogy megye.
 13. Nunkovics Ferencz róm. k. Bonyhád Tolna megye.
 14. Popelka Pál ág. h. Tordas Fehér megye.
 15. Takács László róm. k. Dombóvár Tolna megye.
 16. Radocza Vincze rom. k. Pinczehely Tolna megye.
Évközben kimaradt
 17. Deutsch Gyula moz. v. Bonyhád Tolna megye.
Második félévben jött
 18. Jambrich Alajos róm. k. Jenő Baranya megye.
-

VI.

**Az algymnasium népességének átnézető
kimutatása az 187⁹₈₀**

Osztály	Az év elején beiratott		A második félévben jött					Összes létszám	Vallásra nézve					A nyelvre nézve		
	Magántanuló		Ének közt ismétlő	Évközben elmaradt	Az év végén jelen volt		ág. hitv.		helv. hitv.	rom. kath.	görög. n. e.	Móz. v.	Magyar	Német	Szerb és Román	
I-ső osztály	40	2	—	2	1	41	42	11	10	16	—	5	20	22	—	
II-ik „	36	—	—	1	—	36	36	17	5	7	1	6	20	14	2	
III-ik „	32	—	—	1	2	30	32	14	4	11	—	3	15	17	—	
IV-ik „	17	—	1	—	—	18	18	7	2	8	—	1	15	3	—	
	125	2	1	4	3	125	128	49	21	42	1	15	70	56	2	

VII.

Ösztöndíjak.

A mult iskola év végén Tek. Muttnyánsky Béla 4 frtot adott át, hogy ez egy szorgalmas ifjunak jutalma legyen. Ezen összeget Huckstedt Fülöp IV. oszt. tanuló-
nak ítéltük oda. — Herger N. m. kir. pénzügyészi fővigyázó ugyanez alkalommal
Lengyel Ferencz IV-dik oszt. tanuló számára 2 ftot adományozott.

Ez évben a gyorsírászati kör következőleg osztá ki jutalomdíját: Maurer Fri-

gyes 2 frt. Hof Henrik, Becht Rézső, Haffner Vilmos, Müller Frigyes, Schad Vilmos, Scherer Gusztáv 1—1 frt.

A Balogh Imre 3—3 frtnyi ösztöndíjban Haffner Vilmos IV-ik és Scherer Gusztáv II-ik oszt. tanulók részesültek.

T. Angyal Ferencz ez idén is 5 frtot volt szives kitűzni, hogy azzal azon született német fiú, jutalmaztassék meg, ki a magyar nyelvet legjobban sajátítá el. A tanári kar Dorn Károly 1 oszt. tanulót tartá legérdemesebbnek.

A Tolnavármegye által kezelt Gróf Styrum Limburg-féle ösztöndíjban Dömötör József II oszt. tanuló 80 frttal részesült.

VIII.

Könyvtár.

Vétel utján következő művek szerezettek meg: Természettudományi Közlöny, Nyelvőr, Országos közélettanodai tanáregylet közlönye, Prot. egyház és iskolai lap, Magyar tantúgy. Sophokles Tragoediái ford. Csiky Gergely. Árvíz könyv, kiadta a Kisfaludy társaság és e társaság ez évi kiadványai. Hasznos Mulattató a harmadik oszt. számára. Hunfalvy János földrajza. Mauritz Rezső közönséges számtana.

Csere utján: az országnak csak nem valamennyi tanodájától értesítők.

Ajándékozás utján: Főtisztelendő: Karsay Sándor sup. Choralkönyvet, Nagytiszteletű Schleining Károly esp. úrtól a „Prot. egyház s iskolai lap“ nagy becsű szaklap egész gyűjteménye kezdetétől fogva 1880-ig az az 23 év-folyamat, továbbá Balogh Ferencz az „Evangeliumi protestans lap 1876, 77 és 78 évfolyamait s Jó István „Protestans Hetilapjának 1879-iki példányát.

Ráth Mórtól a tanári könyvtár számára:

„Az egyesült államok története“ irt. Laboulaye Eduárd, ford. Huszár 3 k. Toldy Ferencz Irodalmi Beszédei 2. Magyar költők élete. 2. Kritikai Berke 1. Irodalmi Arczképek és Szaklapok — Greguss Ágost Tanulmányai 1872. Kölcsey F. Országgyűlési naplója 1874 — Molnár Aladár „Tanügyi tanulmányok 1881. Két magyar diplomata a 17-dik századból, Salmon Ferencztől — Báthory Gábor fejedelem története, Szilágyi Sándortól — Magyarország 1849-ben és 1866 után. Történetírók és történet írás, Csengery Antal — Tanulmányok Hunfalvy Pál — Bottyán János tábornok II Rákóczi Ferencz emlékiratai 1703—1711. Adalék a Thököly és Rákóczi kor irodalom történetéhez Thaly Kálmán.

Az ifjusági könyvtár számára: Traiber János és Kröszl Sándor egy-egy kötetet.

E könyvtár számára szintén befolyt ez évben egy nevezetes összeg, a tavali

határozathoz képest azonban, elegendő lévén a hasznos olvasmány, ez is tőkésített, hogy később nagyobb mennyiségű ifjusági iratok szereztessenek be.

XI.

Szertárak.

A főntebb említett numismaticai s növénygyűjteményen valamint a zene tanítására beszerzettekén kívül, ezek vásároltattak meg:

A chemiai szertár számára: egy kénsavfejlesztő, 15 üveg készülék, valamint 20 frtért különféle elem és vegyülék a kísérletekre. Ez utóbbi összeget a IV-dik osztály önkényt fedezé. A rajz eszközök szaporodtak 15 drb Taubinger féle mintával à 40 kr. 7 darab más mintával Andel: Polychrom I—III füzetével (9 frt).

Horváth J. tanuló 25 drb különféle vízi madártojást adott.

Tek. Simonsits Béla s Bonyhád József urak az általok lőtt ragadozó madarakat küldték el kitömhetés végett.

X.

Tápintézet.

A tanoda helyiségében elhelyezett tápintézetben 50 frtnyi befizetés mellett bármely hitfelekezettű tanuló láttatik el ebéddel s vacsorával. A kik még külön reggelit óhajtanak, 1 frt 60 krnyi havi díjért 0.3 liter tejet és egy zsemlet kapnak.

Intézetünk, mely a dolog természeténél fogva különösen az egyház megye jótékonyosságára van utalva, az ideai drágaság daczára 34 növendéket tartott el deficit nélkül tisztességes étellel. A szép összegre rugó kegyadományok ez évben is kiegészítének. Kedves kötelességet teljesítetek, a midőn nyilvánosan beszámolok a befolyt adományokról s hálás köszönetemet fejezem ki mindazon jótévőknek, kik kérelmemre, vagy önkényt gyámolították e jótékony intézetet, mely az idén egy ifjút egészen ingyen látott el.

187⁸/₉-ről tévedésből kimaradt: tek. Straicher Benő 1 frtnyi tisztl. Graf József egy akó borból álló adománya. —

187⁹/₈₀-ban: A dunántuli ág. hitv. egyházkerület 100 frt A bonyhádi takerék pénztár 80 frt. A szegzárdi nő egylet 20 ft. Tek. Petrich Ferencz 25 frt Rátz Ottó cs. k. hadnagy 2 frt. Nagys. Nádosy Kálmán 10 frt, Főtiszt. Bencze István plébános úr 2 méter fát, 2 zsák burgonyát, 1 zsák buzát, 2 kakast, 1 szakasztó

lisztet, $\frac{1}{4}$ akó bort, Tiszt. Szutter Károly 1 frt és egy mérő babot. Nagytiszt. Schleining Károly esp. úr 4 frt.

A bonyhádi curatorok gyűjtése: 1 zsák bab $3\frac{1}{2}$ zsák burg. 10 lit. rozs és liszt, 6 hurka 15 font füstölt hus és 8 frt 40 kr. Ehhez járultak: Schiszler Dániel 40 kr, Seifert Konrad 10 kr. Wirth János 10 kr, Novotni Gy. 80, Deckmann Jakab 10 kr. Reder János 20 kr, Steiner János 10, Schön Henrik 20, Jung János 10, Schmidt Jakabné, Bandel József, Eiler Miklós, Eiler János 10—10 kr, Roth Mihály 1 frt, Lengyel Zsigmond 1 frt, Straicher Berő 2 frt, Schádt János 50 kr. Fritsch Sándor 40 kr, Führmann Károly 30 kr, Rausch Ádám 50 kr. Tdő. Graf József 1 sonkát 1 zsák burgonyát, Arndt János tanár 2 frt 50 kr, Tdő. Ermel Gyula 1 frt. Az apáthi gyülekezet 2 nyolcz. bab 1 ny. lencse és borsó. Tdő Bergmann Frigyes 1 zs. brg. Huchstädt Fülöpné 2 iteze zsirt. Bekk Józsefné asszony-6 iteze zsirt, 2 zsák burgonyát 1 mázsa szenet, Tdő. Guggenburger János 100 drb. tojást. Tek. Villinger Márton 4 zsák brg. Schrekk József $\frac{1}{2}$ akó cezetet. Tek. Knar Albert úr gyűjtése Szegzárdról 15 frt. (Ehhez járultak N. 30 kr, Horváth 50 kr, Róth 50, kr. Katezenbach Vincze 1 frt és $\frac{1}{2}$ akó cezet, V. 1 frt, N. 30 kr, X 1 frt. Tdő Borzsák Endre 50 krt, Sz. 50 krt. Halasy 1 ft, Papp Lajos 50 krt, Fördös 1 ft, F. 40 kr, Katzenbach Lajos 1 frt. Dr. Sass István 2 frt, Hujdits János 30 krt, Knar Albert 2 frt 30 kr.) Tdő Bergmann Frigyes gyűjtése 5 frt 40 kr, (Ehhez járultak: a lelkész úr és neje 2 frt, Gzelmann B. 20 kr, Hofmann Pál, Krämer Andrásné, Krämer Konrad, Gargel Gottlib 20—20 kr, Gangel Pál 40 kr, Tiringner Pál jegyző és tdő Tomka Gusztáv s. lelkész úr 50—50 krt, Pámer Lőrincz 1 frt. A nánai gyülekezet 2 ny. babot, tek. Papp Áron egy szekér venyegét, Prehauszer tanító úr 2 ay. babot. Tdő Bauer Adólf 1 frt. Tdő Kring Miklós gyűjtése 5 frt. (Ehhez járultak: Hild Jakab és József, Felder János, Csermák Imre Jung János, Reidl József, Ruppert György, Ritter János, Ludvig Gusztáv s tanító úr 20—20 krral, Müller János, Reild János, Hirnikl Gy. Ferler J. Stettler Jakab 10—10 kr. Vaincz János, Schmidt József tanító úr, Kohn Simon 50—50 kr, a többit a lelkész úr potlá és küldé el. Birkenstock Jakab úr 1 zs. burgonyát. Pámer Pál 2 ny. babot. Nagyt. Schleinig Károlyné 2 asztalkendőt. Tdő Prinner Terézia az ifjuságot megvédélte.

Fogadják eme nemes szivü adakozók ismételten legforrób köszönetemet.

XI. Zárszó.

A második félévi nyilvános vizsga június hó 22 és 23-dikán tartatik meg. —

A jövő tanév szept. hó 1-jén veszi kezdetét — a hó 3 első napja beírásokra és a délelőtti órákban pót-, illetőleg javító vizsgálatokra fordítván. Megjegyeztetik, hogy csak azok bocsáttanak ily javító vizsgákra, a kik nem több mint egy tantárgyból nyertek elégtelen fokú osztályzatot. — A két tantárgyból bukottak osztályisméltésre utasíttatnak.

Minden tanodai járandóság fele részben a beiratásnál lefizetendő. —

Az igazgató a koszt, szállás és csere adókról már előre jegyzéket készít s levélben is szívesen szolgál fölvilágosítással. —

Szállást külömben csak is az igazgatóság beleegyezésével lehet végérvényesen fogadni s adni. —

